

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Zdeňka Tomášková

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Recenzent diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 5.5. 2012

Mgr. Radek Cvach

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: *Integrace dětí ze zahraničí v českém školském systému*

Autorka si pro svou DP vybrala téma, které je od roku 1989 stále aktuálnější, zvláště po vstupu ČR do EU. Svou DP člení tradičně na teoretickou (dále TČ) a praktickou část (PČ). TČ je tvořená sedmi kapitolami.

V 1. kap. diplomantka poměrně vyčerpávajícím způsobem popisuje a definuje „vše“, co s pojmem „integrace“ souvisí. Povedené je zvláště uvedení „modelů integrace“ podle Barši (2003). Možná, že vzhledem k tématu DP (integrace dětí cizinců) naopak nebylo tolik nutné se věnovat „modelům integrace“ podle Vítkové (2004).

Ve 2. kap. autorka vymezuje jasně a přehledně (včetně legislativních odkazů) problematiku „cizinců“ v naší zemi (počty, typy apod.).

Třetí kap. charakterizuje primární vzdělávání v celosvětovém kontextu. Popisuje strukturu a organizaci školských systémů ve vybraných zemích. Tyto pasáže jsou zajímavé a čtivé, nicméně nejsou přímo provázány s ústředním tématem (poněkud se překrývají s kapitolou 7).

Ve 4. kap. se diplomantka věnuje legislativě ZŠ v ČR. Kapitola však působí místy nepřehledně a nesrozumitelně. Na str. 21 – 22 je mnoho nepřesností či formulačních neobratností (např.: *celý 1. odst;* dále *zákony nejsou ministerstva;* *neúplný je název „Bílé knihy“;* *zákon je školský - ne školní*). Už vůbec není jasné, proč se v kapitole o legislativě (2. odst) autorka zabývá atmosférou ve třídě.

I v 5. kap. o klimatu třídy se objevují terminologické nepřesnosti (*školní zákony – místo školských*). Rovněž nesrozumitelně zní 1. věta v podkapitole 5.3.1 (Co myslíte tím, že – cituji: *„...klasifikace cizinců je ojedinělá a jedinečná?“*). Přesto je ale tato kapitola zajímavá, i když mnoho námětů pro integraci dětí cizinců ve výuce nenabízí. Naznačuje ale význam dobrého třídního klimatu a efektivní komunikace pro integraci.

V 6. kap. autorka popisuje školský systém ČR. Celý úvodní odstavec je formulačně neobratný. Každý rok se rozhodně ani koncepce, ani organizace školství nemění (což ale Vy na str. 31 uvádíte). Od r. 2004 (Šk. zákon) je jasná organizace systému (zatím nezměněná) a od r. 2007 je jasná koncepce (RVP). Na str. 31 také hovoříte o – cituji: *„... prvních letech po reformě...“*. Jakou dobu či reformu tím máte přesně na mysli? Jinak spíše než školský systém zde, dle mého názoru, popisujete etapy dětství a organizaci školního roku. Kapitola tak působí rozpačitě.

Poslední kapitolou TČ je pasáž pojednávající o struktuře školských systémů v zahraničí. Zde diplomantka poměrně jasně a přehledně (i když nikterak do hloubky) představuje strukturu školských systémů vybraných zemí (Ukrajina, Vietnam, Rusko). U obhajoby by měla ale ozřejmit, proč se nedotkla sousedních zemí (včetně Slovenska). Děti z těchto zemí je zde také dost (i když se neobjevily v autorčině výzkumu).

PČ diplomového úkolu začíná 8. kapitolou, kde autorka představuje přehledně cíle výzkumu, stanovuje výzkumné otázky (jak konkrétně probíhá integrace dětí cizinců) a

popisuje sledované oblasti. Autenticky působí pasáže (str. 39), kde nás seznamuje s problémy, které s výzkumem měla (odmítání). Je nutné ocenit, že diplomantka se vydala cestou kvalitativního výzkumu (kvalitativní vícečetné případové studie) a že použila odpovídající techniky sběru dat (rozhovory a pozorování). Dobře jsou zde popsány jak techniky, tak jejich realizace.

Za těžiště DP považuji 9. kapitolu, kde jsou interpretovány výsledky výzkumného šetření. Kapitola má jasnou strukturu – obsahuje u každé kasuistiky tabulku s údaji (graficky přehledné), výstupy z rozhovorů (s pedagogem, s rodiči, s dítětem) a výstupy z pozorování. Na závěr každé případové studie je umístěno shrnutí. Tyto pasáže považuji za velmi zajímavé, čtivé. Prokazují velké zaujetí diplomantky při práci na diplomovém úkolu.

Praktická část DP je završena 10. kapitolou, kde se autorka snaží shrnout předchozí dílčí závěry a vhodně je provázat s poznatky z TČ své práce (klíma, komunikace, legislativa).

Diplomantka při zpracování svého diplomového úkolu používala dostatek vhodných zdrojů a prokázala tak schopnost pracovat s odbornou literaturou. Rovněž prokázala dovednost připravit, zrealizovat a vyhodnotit jednoduché výzkumné šetření, které dokázala opřít o základní metodologické principy kvalitativního výzkumu. Práce je doplněna vhodně přílohami.

V teoretické části jsem našel některé nedostatky, které jsem se snažil zapracovat do posudku. Praktickou část diplomového úkolu považuji za povedenější. Domnívám se, že práce splňuje požadavky, které jsou na kvalifikační práce tohoto typu kladeny, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v e l m i d o b ř e**

Mgr. Radek Cvach

podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne: 5.5. 2012

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	v e l m i d o b ř e	d o b ř e	n e v y h o v ě l
--------------------	---------------	---------------------	-----------	-------------------